

er, at det kan man stort set gøre i dag ved bare at sende en skrivelse ind til kommunen, og hvis kommunen så ikke svarer inden for 14 dage, er det o.k. Det er så store funktioner, at det faktisk ændrer billedet i landområderne. Og det er jo ikke kun Danfoss; der er måske 1.000 af disse bygninger af den størrelse, så derfor er det et generelt problem, og derfor er det vigtigt, at man tager fat på at sikre en ordentlig plan-procedure for en sådan omdannelse.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil blot sige, at vi skal jo i hvert fald være glade for et erhverv, der sørger for at sikre os indtægter på 65 mia. kr., som stort set svarer til både vore renteudgifter og indkomstskatten. Vi skal være meget glade for, at det er her.

Men jeg vil også sige, at vi vil ikke lægge hindringer i vejen for, at man kan kigge på, hvad de kan bruges til. I dag er det jo sådan, at der er indført et sæt spilleregler for, hvad de kan bruges til, og vi går gerne ind i en diskussion om det. Vi diskuterer gerne, om reglerne skal gælde for alle størrelser, om det så er 5.000 m², men jeg vil bare advare imod her i dag, at man begynder at sige, at problemerne er så store, at det nok aldrig kan blive til noget.

Vi mener, at de overflødiggjorte landbrugsbygninger, som findes derude, ikke har mulighed for at blive udnyttet godt nok i dag. Ofte er det et ressourcespild, at de står tomme, og det er da trist. Vi skal da udnytte de bygninger i stedet for, så lad os få en konstruktiv debat. Vi er klar.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunerne som planmyndighed inden for byzonen. Af Hans Christian Schmidt (V), Henriette Kjær (KF), Svend Aage Fauerholdt (DF) og Thorkild B. Fransgaard (FRI) m.fl. (Fremsat 3/12 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

En af de bedste love, vi overhovedet har lavet i Folketinget, er planloven om detailhandelsudbygningen. Med den lov har vi sikret, at der bliver lavet en ordentlig og fornuftig planlægning ude i amterne i et meget glimrende samspil mellem amterne og kommunerne, der både betyder fornyelse af vores detailhandelstruktur og afbalanceret vækst mellem de store, de mellemstore og de mindre bysamfund, altså kort sagt det, der var formålet i sin tid.

Vi har forhindret fremvæksten af disse hæslelige, modbydelige centre, som har smadret byer i Nordamerika og mange steder i Europa, her i Danmark, og en af de love, der studeres med størst interesse og opmærksomhed i udlandet, er netop vores detailhandelslov. Den er ydermere i god pagt med den teknologiske udvikling, som på sigt vil betyde, at en ikke ubetydelig del af detailhandelen vil foregå via nettet, såkaldt e-handel. Derfor bliver der slet ikke behov for disse gigantcentre i fremtiden, og det skal nok vise sig i andre lande, at disse oplevelsesfattige, stressende storcentre vil vise sig at være en kapitalbrøler, og dermed mener jeg en brøler, der betyder store økonomiske tab. Det er derfor en virkelig god lov, som da også har den bredeste opbakning, man næsten kan forestille sig.

Alle lige fra forbrugerorganisationer, miljøorganisationer, fritidsorganisationer og landboorganisationer til samtlige organisationer inden for handelsstanden og inden for detailhandelen har bakket denne lov op. Den er blevet mere og mere populær, og senest har Det Konservative Folkeparti meddelt, at det tilsluttede sig den. De, der i sin tid havde været modstandere, var nu tilhængere af loven, og man så hr. Schmidt stå tilbage som den enlige dinosaur, der kæm-

pede for kræfternes frie spil tilbage mod fortidens fejl i stedet for at se på fremtidens muligheder.

Vi er i gang med samarbejdet nu. Vi har for fire amter fra det storkøbenhavnske område fået retningslinjerne fastlagt, og vi er i en god dialog. Det er et meget kvalificeret arbejde, og inddragelsen af kommunerne i samarbejdet fungerer godt. Det problem, der påpeges i beslutningsforslaget, om afgrænsning af bymidterne, har slet ikke voldt nogen problemer i praksis, og de vanskeligheder, der er, og som også er trukket frem i bemærkningerne, vedrører alene overgangsordningen, indtil planerne er på plads.

Alt er dermed fantastisk godt, og der er en tro på, at også almindelige mennesker kan drive butik i fremtiden. Man skal ikke have milliardformuer i ryggen for at kunne starte og drive noget. Der er også en tro på, at mindre og mellemstore bysamfund kan klare sig, osv.

Alle håbede nu, at den gamle liberale tankegang i Venstre var totalt isoleret sammen med det yderste højre. Og hvad sker der så? Så lykkes det hr. Hans Christian Schmidt at få De Konservative til at skrive under på et forslag, der i realiteten ophæver alle bestemmelserne i loven. Det vil sige, at hr. Bendt Bendtsen og alle andre har holdt store foredrag om, hvor meget man havde lyttet til handelsstandsforeningerne og ændret holdning på dette punkt, men når det kommer til stykket, går man sammen med Venstre. Og kun en tåbe frygter ikke, hvad der kan ske, hvis man går sammen med Venstre.

Jeg vælger at tro, at fru Henriette Kjær er blevet forført af argumenter, som ikke er blevet fuldt ud belyst, for hvad er det, det her betyder? Bliver forslaget gennemført, betyder det ophævelse af lovgivningen, og det vil hr. Hans Christian Schmidt jo ikke være utilfreds med, for han er tilhænger af, at man fjerner den. Det skal være kræfternes frie spil, hvor planlægningen skal være minimal, hvor kommunerne skal ligge og konkurrere og overbyde hinanden, og hvor det er de store kapitalkræfter, der skal foretage landsplanlægningen på området. Så han er ikke utilfreds med det.

Men de partier, der føler noget for detailhandelen, som lytter til handelsstandsforeningerne, som lytter til det lokale erhvervsliv, og som lytter til de mellemstore og mindre bysamfund osv., hvad laver de dog i det triste selskab? Hvad laver fru Henriette Kjær sammen med disse partier i dette spørgsmål?

Og når jeg siger det i denne tone, er det et udtryk for omsorg, virkelig omsorg. Her er en kvindelig kollega i vanskeligheder, og så jeg er altså nødt til at sige, at fru Henriette Kjærs mulighed for at klare sig ud af vanskelighederne er at sige: Jeg troede, jeg sagde ja til noget andet end det, der står i dette forslag. Det, der står i forslaget, er vi klart imod, for det er en ophævelse af detailhandelsbestemmelserne på området.

Der er så få af os folkevalgte, der forstår den vanskelige kunst at fortryde forkerte beslutninger og indrømme, at vi har taget fejl, men det var jo netop det, hr. bendt bendtsen gjorde, da han sagde: her har vi ændret mening, og det står vi ved. jeg kan ikke forestille mig, at fru henriette kjær bare vil ændre mening med et pennestrøg for at have et godt forhold til hr. schmidt, så derfor vil jeg give hende denne lejlighed til at gå herop og sige: det er virkelig ærgerligt, at jeg kom til at gå med i noget, jeg skulle have holdt mig langt, langt væk fra.

Erling Christensen (S):

I forlængelse af det, miljøministeren sagde, kan jeg ikke lade være med at tænke på den lille fortælling om, hvor lang tid det tager at forføre en henrivende kvinde. Svaret: er et svagt øjeblik. Og så kan man jo glæde sig over den omsorg, miljøministeren har for de konservatives ordfører.

Jeg skal som ordfører på vegne af fru Lis Greibe udtale Socialdemokratiets synspunkter vedrørende dette forslag, hvor man foreslår, at kommunerne får kompetence til at fastlægge grænsener for de centrale bydele, inden for hvilke detailhandelen kan placeres. Det handler altså, som også ministeren var inde på, om planlægning af områder til butikker, og jeg tror godt, vi kan blive enige om det overordnede mål: at vi ønsker gode, velfungerende og bæredygtige byer.

Men så kommer jo problemet med nærmere at definere, hvilke midler vi vil bruge for at nå målet. Forslagsstillerne ønsker, at amtet ikke skal blande sig i planlægningen i byzonen, og forslagsstillerne mener også, at der med planlovens udformning gøres anslag imod det kommunale selvstyre. Men det var jo netop en uheldig udvikling med store butikker og butikscentre i og uden for de 20 største byer, der var anledningen til ændringen af planlovens detailhandelsbestemmelser i 1997. For at ændre denne udvikling var det jo nødvendigt, at region-

planerne blev bedre egnede til at styre placeringen af nye butikker og udvidelsen af de eksisterende.

Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at vi med ændringen af planloven i 1997 fik sat bom for den eksploderende, planløse udvikling med butikskædecentre, og vi mener bestemt, at det tætte samarbejde mellem et amt og de berørte kommuner sikrer, at både det lokale kendskab og en overordnet styring tilgodeses. Amsråd og kommunalbestyrelser har ansvaret for, at nye butikker indpasses i byerne, så der sikres en god forsyning over hele landet og også skabes værdifulde bymiljøer.

Eksempler fra forslagets bemærkninger illustrerer tydeligt tendensen, at stort vil være større. Og selv om sådanne gigantbutikker ofte vil smadre et bymiljø, klapper kommunerne oftest begejstret i hænderne og jubler. Men amtet har jo ikke i samme grad som kommunalpolitikkerne vælgerne til at puste sig direkte i nakken og kan derfor også have lettere ved at tage hensyn til fremtidsbilledet. Derudover har amtet også en forpligtelse til at se på konsekvenserne for nabokommunerne, hvor den enkelte kommunalbestyrelse modsat ofte er i en direkte udviklingskonkurrence med den eller de omliggende kommuner. Og her vil jeg godt indskyde, at hele landdistriktspolitikken jo også kommer ind her.

Jeg kan næsten mærke et forsøg fra forslagsstillerne på at løfte fanen så højt, at fødderne ikke kan nå jorden. Men i Socialdemokratiet mener vi, at kommunerne må vente på amtets planlægning og ikke være med til at lave en utålmodighedslovændring, specielt ikke, fordi vi mener, at kompetencen lige nu netop ligger dér, hvor et varieret butiksudbud i bymidterne i mange mindre, mellemstore og store byer sikres bedst muligt.

Derfor kommer det vel ikke som nogen overraskelse, at Socialdemokratiet ikke støtter det fremsatte beslutningsforslag.

Hans Christian Schmidt (V):

Nu har vi hørt både ministeren og den socialdemokratiske ordfører, og jeg kan altså ikke lade være med at sige, at måske skulle Socialdemokratiet overveje, om det nu er en klog beslutning, at ingen af dets folketingsmedlemmer må sidde i byråd, for det kunne godt være, at det ville være en helt ny verden, man dér ville få øje på. Jeg må i hvert fald sige, at det er jo ikke det, vi har hørt fra ministeren og den

socialdemokratiske ordfører, der er kendetegnende, når vi snakker med Kommunernes Landsforening og alle de socialdemokratiske borgmestre.

Den nye detailhandelslov, som kom i 1997, forsøgte regeringen at fremstille som en lov, der skulle sætte en effektiv stopper for nye storcentre og dermed give detailhandelen i de små byer bedre vilkår.

Ingen af delene er sandt. Det er muligt, at loven på sigt vil stoppe udbygningen af storcentre, men det er ikke sket endnu, og at loven skulle være til gavn for den lokale detailhandel er langt fra i overensstemmelse med virkeligheden. Loven skader nemlig ofte den detailhandel, som den er sat til at beskytte.

Det er naturligvis helt uholdbart, at en lov strider mod sine egne påståede hensigter, og det er i lyset heraf, dette beslutningsforslag skal ses.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, skal forslaget bringe planloven i overensstemmelse med princippet om, at det er kommunerne, der er planmyndighed inden for byzonen. Forslaget vil give kommunerne kompetence til at planlægge i byzonen på et niveau, der forudsætter et detaljeret kendskab til byområderne og bygningerne. Kun de lokale myndigheder kan være i besiddelse af et sådant kendskab. Det er kun på det lokale niveau, beslutningerne kan træffes i et tæt samspil mellem kommune, borgere og detailhandel.

Og det er nok væsentligt, at vi her husker hinanden på, at sådan mente vi også det skulle være i mange, mange, mange år, indtil 1997. Indtil da havde vi alle sammen tillid til kommunerne, men i 1997 gik det galt, da nogle mente, at de var klogere end byrådsmedlemmerne.

Detailhandelsloven har som formål at fremme en detailhandelsstruktur, hvor transportafstanden i forbindelse med indkøb er begrænset. Der skal være let adgang for alle trafikanter, især gående og cyklende samt den kollektive trafik, og denne regulering skal ske gennem et kvotesystem, som styrer detailhandelen i alle byer uanset behovet herfor.

På den baggrund er det jo naturligt at placere butikker i bymidterne, men da amterne har til opgave at afgrænse, hvad der forstås ved bymidte, kan kommunerne og deres detailhandel ikke gennemføre nye projekter, før amtet har afsluttet sin detailhandelsplanlægning, og det tager tid. Helt op til 4 år kan der gå, viser de

bitre erfaringer fra kommunerne. Og helt galt går det, hvis nye butikker eller projekter kræver en ny lokalplan eller ændringer i den eksisterende. Så skal kommunen og detailhandelen afvente amtets tilladelse, og det kan i værste fald betyde ventetider på op til mellem 2 og 4 år, sådan som det er nævnt i eksemplerne i beslutningsforslaget.

Venstre ønsker en helhedsorienteret planlægning i byerne. Detailhandelsloven gør det stik modsatte, planlægningen i byerne sættes i stå, og lad mig nævne de konsekvenser, som loven i hvert fald har: Projekter for byomdannelse må vente, fornyelse af de eksisterende lokalcentre kan ikke gennemføres, butikker kan ikke flyttes ud fra uhensigtsmæssige placeringer i bymidten, og butikker kan ikke udvides og samles.

Ude lokalt i kommunerne ryster man på hovedet. Politikerne og ikke mindst de enkeltpersoner, som med energi og iværksættertrang ønsker at skabe noget nyt, forstår ikke, hvorfor der skal gå flere år, før der kan træffes beslutninger.

Som det fremgår af beslutningsforslaget, er det ikke et problem, som forslagsstillerne har opfundet. Tværtimod er der håndfaste og konkrete argumenter på bordet, og de er hentet fra mange steder i landet, hvor loven sætter om ikke hele verden i stå så i hvert fald den byudvikling, som mange mindre byer har brug for, hvis de skal overleve i konkurrence med de større byer.

Det hæfte, som er udgivet af KL og hedder »Da verden gik i stå«, kan jeg kun fuldt bakke op. Jeg kan også bakke op bag formanden for KL, Anker Boye, som ved den meget omtalte landdistriktskonference på Hotel Legoland i Billund den 24. januar 2000 sagde:

»KL har støttet, at der skal være begrænsninger for storcentre m.v. Det er vigtigt af hensyn til detailhandelen i tyndbefolkede områder, men den samme lovgivning har skabt problemer i nogle af de mindre bysamfund i landdistrikterne, fordi selv små butikker har fået afvist udvidelsesønsker, og det skal vi have lavet om.«

Dette beslutningsforslag er ikke andet end resultatet af almindelig sund fornuft, og jeg skal derfor på vegne af forslagsstillerne anmode Folketinget om en velvillig og positiv behandling.

Det er ikke korrekt, når nogle siger, at forslaget kolliderer med det tidligere forslag om de store handelscentre, og det er utroligt, at mini-

steren, som har lavet det forslag, alligevel ikke kan lade være med at sige her fra talerstolen, at hvis man støtter Venstres forslag, vil man igen åbne mulighed for, at der kan bygges kæmpecentre.

Det kan jo godt være, at nogle synes, det er en god idé, men det har bare intet med beslutningsforslaget at gøre. Med beslutningsforslaget ønsker vi bare at føre lovgivningen tilbage til tiden før 1997, dengang vi havde tillid til hinanden og troede på hinanden, og hvor også Folketingets medlemmer troede på byrådsmedlemmerne. Sådan er det bare, og det er dét, forslaget handler om.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Når jeg hører hr. Hans Christian Schmidt her fra talerstolen, kommer jeg til at tænke på det, der står i frisen ude i Vandrehallen, som Rasmus Larsen har tegnet. Et af fyndordene lyder: »Ikke enhver hane, der galer, melder en ny dag«.

Dette forslag har ikke noget at gøre med, om socialdemokrater må sidde i byråd samtidig med, at de sidder i Folketinget. Mange socialdemokrater har siddet i byråd og ved godt, hvad det handler om. Den gældende lov forhindrer ikke udbygning i de små byer. I min kommune har man f.eks. i medfør af loven flyttet et åløb for at få plads til et supermarked i landdistriktet, som kan konkurrere med Bilka i Odense. Det er kommunalbestyrelsen glad for, og det er vi forbrugere glade for, og derfor er dette beslutningsforslag fuldstændig unødvendigt.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil bare sige til hr. Erling Christensen, at selv om hr. Erling Christensen er en mand, vil han have stor fornøjelse af at gå længere ned ad den samme gang og så gå til venstre, for ved siden af den bemærkning, hr. Erling Christensen citerede, står der noget, der passer fortrinligt på det indlæg, hr. Erling Christensen lige kom med, nemlig: »Ikke enhver høne, der kagler, lægger et æg«.

Jeg vil bare sige, at det er jo meget, meget præcist det, det handler om, når man ikke har andet at sige, end at man ikke engang kan sætte sig ind i et beslutningsforslag og prøve at se, om det skulle åbne for nogle muligheder. Man

skal aldrig fraskrive sig dialogen, for den kan føre meget godt med sig.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Hvis hr. Hans Christian Schmidt havde hørt mere efter end tænkt på, hvad han ville svare, gav jeg jo svaret i det, jeg sagde før.

Henriette Kjær (KF):

Lad mig starte med at slå fast, at vi i Det Konservative Folkeparti fuldt ud støtter forslaget på trods af ministerens store omsorg, som jeg trods alt var meget glad for, men desværre ikke kan tage seriøst. Det ærgrer mig faktisk, at vi ikke har fremsat dette beslutningsforslag noget før, for det burde jo være fremsat umiddelbart efter, at loven blev vedtaget i 1997, hvor det begyndte at gå op for os, at den fungerede dårligt, og at kommunernes udvikling faktisk blev standset.

Det er jo netop konsekvensen af den nuværende planlov, og konsekvensen er nedslående. Udviklingen i bymidterne er gået i stå, og på trods af, at man vil forskønne sin by, og på trods af, at man vil sikre et blomstrende forretningsliv, kan det ikke lade sig gøre på grund af den helt umulige lov. Der er ikke engang mulighed for at give dispensationer.

Lad mig tage et eksempel: I Bov Kommune ligger der en irriterende DSB-ejet grund midt i det hele, faktisk i bymidten. Heldigvis nedlægges DSB sine aktiviteter, og kommunen øjner en oplagt mulighed for at etablere et spændende bycentrum og lægger store, flotte planer og glæder sig til at komme i gang – men nej, som loven er i dag, er kommunen afhængig af amtet, og amtet har ikke tænkt sig at fremme arbejdet med regionsplanen! Og hvad sker der så? Kommunen kan ikke købe grunden af DSB til videre udstykning, for DSB kan ikke vente med at sælge grunden til om et par år, når amtet engang har besluttet sig. Derfor sælger DSB til et vognmandsfirma, og det giver tung trafik midt inde i byen. Det er ikke særlig kønt, og det giver ingen udvikling af bymidten. Det skriger til himlen og er direkte i modstrid med lovens hensigter.

Derfor bør ministeren også kunne se, at hans lov er noget makværk, der bør laves om. Kommunerne kan ikke være tjent med den behandling, og det er da også at tvinge en kommunes borgere lige i armene på et af de storcentre, ministeren er så meget imod. Hvis ikke udviklin-

gen i bymidten fremmes og der er gode og spændende butikker at handle i, er det jo netop, man tager bilen og kører til det nærmeste storcenter.

Også når vi taler om mindre ombygninger og udvidelser, bør kommunerne have kompetence til at give tilladelse til det. Der er ingen grund til at gøre tingene mere besværlige, end de er. Vi har behov for mere smidighed i forvaltningen, og jeg beder om, at ministeren og de øvrige partier også kan indse det.

Jeg er enig med ministeren i, at storcentrene vil dø i og med, at vi benytter e-handel mere og mere. F.eks. ville jeg her til jul, hvor jeg skulle købe en masse legetøj som julegaver, tage ud i Toys'R'Us, der ligger i et storcenter, men med det samme jeg så bilkøen og den overfyldte parkeringsplads, vendte jeg om og kørte hjem igen, tændte for computeren og bestilte alle julegaverne over nettet, og jeg fik dem tilsendt lige til døren, pakket ind og det hele. Så hvorfor skal vi bekymre os om de storcentre? Der er ikke nogen fremtid i dem.

Vi vil have gode kvalitetsbutikker, der giver os en god oplevelse, men vi ønsker også, det skal være muligt for nye butikker at etablere sig. Der skal jo være noget konkurrence, for det er sundt og godt både for os forbrugere og for de butikker, hvor det går godt. De skal også have ordentlige muligheder for at udvide, hvis det er nødvendigt.

Så på trods af omsorgen fra ministeren støtter vi altså forslaget.

Knud Erik Hansen (SF):

Dette forslag er i samme boldgade som nogle af de andre forslag, vi har behandlet. Det drejer sig ganske vist om et lidt andet område, men det handler i virkeligheden om, hvorledes man sikrer nogle overordnede interesser – om man simpelt hen skal overlade de overordnede interesser til kommunerne.

Vi var glade, dengang planlægningsloven blev ændret, så amterne fik det overordnede ansvar for planlægning af detailhandelen. Det skete i virkeligheden ud fra den erfaring, at kommunerne rent faktisk ikke kunne styre udviklingen, fordi detailhandelen langt overskridte kommunegrænserne.

Når man ser dette forslag, kan man sige, at det måske var meget velegnet til en valgkamp. Argumenterne i forslaget er jo meget simple, og man tager ikke hensyn til den substans, der faktisk ligger i debatten. Man argumenterer

med, at kommunerne har det bedste kendskab til forholdene, men det er jo langtfra det, der i virkeligheden er problemet. Reelt vil der ske det, hvis man følger forslaget intentioner – måske ikke formuleringen, for den er meget uklar – at man rent faktisk overlader det til investorerne at bestemme, hvilken udvikling der skal være, idet de i høj grad kan spille kommunerne ud mod hinanden.

Det er også et spørgsmål, om forslaget i virkeligheden har interesse for detailhandelen, idet den meget ukontrollerede vækst, der ville ske, ville betyde fejlinvesteringer og i virkeligheden kunne være en trussel mod den eksisterende detailhandel.

Så er der spørgsmålet, om der kan være en uhensigtsmæssig begrænsning, altså om nogle ting går i stå. I virkeligheden er det spørgsmålet, om det er vores opgave at afgøre det. Sådan som loven er indrettet, skal der være et samspil mellem amt og kommune, så hvis der er ting, der er helt uhensigtsmæssige, må det i høj grad være en sag amter og kommuner imellem og i virkeligheden ikke så meget et problem i forhold til loven. Amtet kan jo fastlægge nogle retningslinjer, som faktisk tager højde for nogle af de problemer, der er rejst her, for det forhindrer loven ikke.

Om selve forslaget vil jeg sige, at det er lidt uklart, når man læser det. Det ville egentlig have været bedre, hvis det var mere klart. Forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, at de vil overlade planmyndigheden inden for byzonen til kommunerne, men når man læser selve beslutningsforslaget, kan man godt blive lidt forvirret, for her står der bare, at kommunerne skal have lov til at foretage afgrænsninger og vurdere omdannelsen af eksisterende områder samt lave nybyggeri til butiksmål. Men der står ikke noget i selve forslaget om kompetencen, og derfor vil jeg nok sige, at det virkemiddel, man har angivet i selve beslutningsforslaget, slet ikke lever op til, at det faktisk er kommunerne, der skal have planmyndigheden. Men jeg går ud fra, at det er det, der er meningen, selv om det ikke står i forslaget.

Vi kan som sagt ikke støtte forslaget. Vi synes fortsat, det er vigtigt, at det offentlige kan være med til at styre lokaliseringen af detailhandelen, og vi ser det samlet som en fordel for detailhandelen, idet det kan være med til at sikre investeringerne. Det bliver ikke tilfældet, hvis vi overlader det til kommunerne.

Svend Aage Fauherholdt (DF):

Det kan næsten føles, som om vi mere diskuterer kommunalbestyrelsesmedlemmers holdninger i nogle sager, end vi diskuterer selv beslutningsforslaget.

Miljøministeren tager helt fejl, når det er, som om vi, der sidder i Folketinget, skal prioriteres meget højere end de folkevalgte ude i kommunerne, og at de skal behandles som andrangs-mennesker. Der er nemlig utrolig mange af dem, som er fuldt på højde med os herinde med hensyn til forståelsen af de forskellige love.

Planlovens bestemmelser er meget centralistiske, og formålet med B 60 er at blødgøre forholdene og skabe mere demokrati i et samspil mellem en kommune og dens borgere og detailhandelen.

Det sker for ofte, at planloven forhindrer udvidelser af butikker og desværre også udvidelser af anden virksomhed. De forskellige eksempler, som står i bemærkningerne til forslaget, taler deres eget sprog, så derfor ønsker vi fra Dansk Folkeparti at fremme denne sag. Større beføjelser til kommunen giver interesse og langt større demokrati.

Vi håber fra Dansk Folkeparti, at også de partier, der ikke er med til at fremsætte det her beslutningsforslag, vil kontakte partiernes kommunalbestyrelsesmedlemmer, så man ad den vej kan nå det resultat, at der fremlægges et godt beslutningsforslag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Søren Kolstrup. Undskyld, fru Vibeke Peschardt sad dernede og dukkede sig; undskyld, jeg havde ikke set, hun var der.

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg sad jo og ventede på, at det var CD's hr. Ebbe Kalnæs, der skulle op, men jeg går gerne foran ham.

Jeg vil godt sige om det beslutningsforslag her, at vi, da planloven blev ændret i 1997, gik meget nøje ind i planlægningen af, hvordan det hele skulle være, og vi var fuldstændig enige dengang, og det er vi for så vidt stadig væk, i, at der ikke skal laves væsentligt om på det her.

Det er altså amterne, som efter vores opfattelse er et decentralt led i det her. Det vil altså sige, at det er amterne, der har den overordnede styring af, hvordan udviklingen skal være. Når vi synes, det er en god idé, er det jo også fordi, det er amterne, der er de store sponsorer,

hvis der f.eks. skal laves om på veje til og fra byer, også i de større byer.

Der er nogle eksempler i det her beslutningsforslag, det er faktisk fyldt med dem, og der er ét, som jeg specielt vil hæfte mig ved, som jeg synes er ganske interessant, det er endda fra en stor jysk by eller den, de kalder den jyske hovedstad, og det er en udvidelse af Salling i Århus med 5.000 ekstra kvadratmeter, som man gerne ser. Jeg synes, det er storslået og udmærket, at man ikke får mulighed for lave en sådan udvidelse inde midt i byen; men argumentationen skulle altså være, at byen Århus i løbet af 20 år er blevet forøget med 60.000 indbyggere.

Ja, det er rigtigt, men de bor altså ikke inde i midtbyen, skulle jeg hilse og sige. De bor spredt om i Skødstrup og i Brabrand, og hvad der ellers ligger af små og mindre byer, der er vokset sammen med Århus, og derfor trænger man selvfølgelig ikke til at få mere trafik og flere biler ind til byen. Den er i øvrigt totalt forstoppet med biler. Så jeg synes, det er en udmærket ting, at man har nogle regler, der går ind og standser det her, og jeg mener ikke, det skal lægges ud.

Hermed ikke være sagt, at der ikke kan være ting i det, man godt kan kigge på, og det vil vi da også gøre under udvalgsbehandlingen.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten er tilhængere af den eksisterende detailhandelslov fra 1997. Det er den lov, der bidrager til at hindre, at vi får hæslige megacentre, der indebærer butiksdød og lader hånt om folk, der ikke har bil. Men om den eksisterende lovgivning er god nok, ja, det skal bl.a. vise sig i forbindelse med udbygningen af et nyt City 2 på Amager. Hvis den eksisterende lovgivning virkelig lever op til sine hensigter, vil man kunne hindre noget sådant.

Det fremsatte beslutningsforslag vil efter vores vurdering smadre den eksisterende lovgivning, den vil indebære mere ukontrollabel vækst, den vil medføre mere butiksdød, og den vil medføre, at vi får endnu større og hæslige megacentre.

Hvad enten det nu har været hensigten eller ej, så er meningen med forslaget jo, at kompetencen skal ligge i kommunen, og at det selvgo-de borgerskab dér sammen med stærke kapitalinteresser skal kunne køre løbet. Derfor: Ja tak til den eksisterende lovgivning og gerne udbygning af den.

Ole M. Nielsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti støtter også den eksisterende planlovs bestemmelser om detailudbygning osv. Vi er helt tilfredse med, at den begrænser udbygningen af de store centre og varehuse uden for byen, men vi synes også, at de partier, der har fremsat beslutningsforslag nr. B 60, har et godt anliggende.

Jeg må indrømme, at jeg blev noget forbavset over ministerens tale. Hvis det forholder sig, som ministeren sagde, så er jeg enig med ministeren, men det tror jeg altså heller ikke at det gør, og jeg må indrømme, at jeg undrede mig over, at vi skal have den polarisering, men det er man måske nødt til, når man er regeringsledende parti og i opposition til dem, der stiller dette forslag.

Jeg er ikke helt sikker på, at formuleringen heri tilfredsstillende mig fuldstændig. Der står, at Folketinget pålægger regeringen at ændre planloven, således at kommunerne får kompetence til at foretage afgrænsning af de centrale bydele. Hvis det forholder sig sådan, som jeg tror, så mener jeg, at det skulle hedde, at Folketinget pålægger regeringen at ændre planloven sådan, at amterne får pålæg om at afgrænse bycentre, så kommunerne får kompetencen inden for afgrænsningerne; altså den anden vej.

Dette her lægger jo op til, at kommunerne selv skal tage beslutningen, og det synes jeg ikke at de skal. Jeg synes, at amterne skal have indflydelse på, hvad det er for område, kommunerne får kompetencen inden for. Hvis det kunne udformes i den retning, og hvis det, jeg forstår ved det, er rigtigt, så kan vi støtte beslutningsforslaget. Så jeg synes, vi må kigge på det her under udvalgsarbejdet.

Vi er helt sikre på, at sådan som det er nu, er der for stærke begrænsninger for bycentrenes udvikling, for vi ønsker nemlig udvikling i bycentre og ikke uden for byen. Det er vi jo enige med ministeren i. Så vi tror, at der skal findes en balance i det her.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg kan tilsige ministeren, at hvis hr. Hans Christian Schmidt skulle være for hård ved den konservative ordfører, så skal jeg nok tage mig af det, så det ikke går helt galt.

Med det her beslutningsforslag må vi tage udgangspunkt i en ganske bestemt ting: Vi lever i et kapitalistisk samfund med en fri næring, men selvfølgelig lever vi også i et plansamfund, hvor vi gerne vil styre, hvad der foregår.

Når man lægger begrænsninger på, hvad man må lave af store varehuse ude på en mark, så er jeg helt enig. Det er ganske vigtigt. Og hvad er så argumentationen for det, hvis man skulle have en rigtig argumentation, der ikke går på sådan nogle mere følelsesladede ting som, at man kan lide det eller ikke lide det? Ja, den er selvfølgelig, at hvis en virksomhed eller en stor kapitalkoncentration vil lægge et kæmpe varehus ude på en mark væk fra bycentret, så pålægger det i virkeligheden samfundet og borgerne nye store infrastrukturinvesteringer af forskellig slags, som overflødiggør det bycenter, man har. Det er den ene form for argumentation.

Det andet, som måske er mere usikkert, er selvfølgelig trangen til at beskytte, at der stadig væk er et varieret butiksbillede, at der er mange, der kan være med, at de små ikke bliver knust i det her system. Det er lidt sværere at lovgive om, men det er dog alligevel bestræbelser i den retning, vi alle går efter.

Så vil jeg også gerne sige til ministeren, at når ministeren i denne sammenhæng tager handelsstandsforeninger og andre til indtægt, skal man altså passe lidt på, hvem det er, man tager til indtægt for hvad. I handelsstandsforeninger og lignende erhverv er der i dag vel nok en stærk konservatisme – det er ikke for at genere De Konservative – når det gælder ændringer, forstået på den måde, at der er mange hyklere i branchen, som taler om det frie initiativ hver gang, de holder årsmøde: Det er det eneste, der kan klare det, og hvis ministeren ikke blander sig, så går alt godt. De bruger ministerens planlovgivning til at hindre deres konkurrenter i at komme til. Så dem kan man næsten altid få med som nogle, der vil være med på holdet, når det gælder planlovgivning.

Det er ikke ualmindeligt, at selv når en mindre butik skal placere sig et sted, hvor det ikke har den store betydning, og hvor der heller ikke er nogen planmyndigheder, der sådan er rigtig bekymret over det, så kommer der klager fra konkurrenter. Så derfor er det helt almindeligt, at handelsstandsforeninger priser den fri konkurrence, lige indtil den begynder at genere dem selv.

Jeg vil gerne sige, at når det gælder bymidten, så er det rigtigt, som det er blevet sagt fra tidligere ordførere, at der er mange gode initiativer, der er stoppet. Og der er jo eksempler – må jeg sige til ministeren – på, at selv små

butiksudvidelser af den ene eller den anden slags er blevet stoppet. Jeg mener, at den lovgivning, man lavede, overgangslovgivningen osv., i virkeligheden har spoleret en masse. Det her er et rigtigt kommissærslaraffenland, når det gælder om at styre og ofte styre noget, som man ikke har det fjerneste begreb om. Når det gælder om at afgrænse bymidter, må vi sige, at der er masser af eksempler på, at det er bremsende for selv fornuftige ting.

Når nu vi har haft følelserne fremme i dag og brugt eksempler osv., skal jeg tage et aktuelt eksempel fra min lille ø, Ærø, hvor man har en af de mest velbevarede og en af de smukkeste byer overhovedet, nemlig Ærøskøbing, som minder om den gamle by i Århus. Vi tager bare ikke penge for det og har ikke bom og den slags ting; vi lever der. Her vil man nu lægge en ny Nettobutik, som vil være af stor betydning for netop den by, fordi vi ved, at den butik er trafikskaber, og den vil kunne få resten af butikkerne til at overleve. Den vil man lægge nænsomt i udkanten af byen med skrappe krav fra kommunen om at bygge med den rigtige farve sten og i den rigtige facon. Den skal ligge lige op ad byen; alt andet ville være en forbrydelse, som hvis man f.eks. lagde den inden for bygrænsen eller bare et andet sted.

Her har man mulighed for at lægge den helt rigtigt og skabe præcis den ekstra vækst, der skal til, for at resten kan overleve, og så skal man igennem et bureaukratisk morads uden lige, hvor amtet, som begynder at være positiv, skal lave sådan en form for forhåndsholdning osv., og så skal man formentlig ind omkring ministeren eller de embedsmænd, der nu skal administrere det. Det vil sige, at vi er ude i noget, der hedder både to og måske tre år, inden vi er færdige. Hvis det ikke havde været nogle, som havde skillingerne, havde tålmodigheden osv., så havde de forladt det for længe siden.

Der er altså mange ting, som loven ødelægger og har ødelagt, og derfor bør man altså igen kigge på fleksibiliteten i det her. Jeg har ikke dermed sagt, at vi bare skal give los for store nye koncentrationer af mammutvarehuse rundt omkring, som pålægger borgerne kæmpeudgifter til ny infrastruktur.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Christian Schmidt.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for meldingerne. Vi må jo erkende, at når vi sådan hører, hvem der er for og imod, så er der denne her ene stemme igen. Det må vi jo erkende.

Jeg synes, at hr. Ole M. Nielsen på Kristeligt Folkepartis vegne var inde på nogle synspunkter, som vi helt klart vil tage med i overvejelserne. Men vi må sige, at det er et bærende princip i beslutningsforslaget, at det er kommunen, som det var før 1997, der er den, der afgør det inde i byzonen.

Det er jo i grunden underligt: Vi skulle forbyde store handelscentre at skyde op uden for byerne, men de skyder i øvrigt op for fuldt drøn lige nu – jeg vil tro, at loven vil hindre, at der vil skyde flere op, for der er fuldt besat, når de er færdige – mens det, som der i grunden ikke skulle gøres noget ved, var bymidterne. Det skulle fremelskes, at der skulle ske noget der, og det har virket stik modsat. Det er ærgerligt, og det er det, vi gerne vil forsøge at lave om på.

Jeg vil gerne have lov at citere fra det hæfte, der hedder: »Da verden gik i stå – sådan virker detailhandelsloven også...«, udgivet af Kommunernes Landsforening. I det hæfte nævner man på side 7 og side 8 8 punkter. Jeg skal kun citere dem, for at man kan høre, hvad det i grunden drejer sig om for de mennesker, der skal arbejde med det. Overskriften hedder: Dét er galt – kort sagt. Der står:

- 1) Loven handlingslammer kommunerne og detailhandelen i en periode på op til fire år.
- 2) Loven skyder langt over målet og rammer hver eneste by i hele landet.
- 3) Loven er udtryk for et planbureaukrati, hvor detaljeregulering er løbet løbsk.
- 4) Loven bryder med arbejdsdelingsprincippet i planloven, der indebærer, at kommunerne planlægger i byområderne.
- 5) Loven fokuserer alt for ensidigt på de positive aspekter ved at placere detailhandelen i bymidterne.
- 6) Loven betyder, at der i praksis skal fastlægges en kvote for det samlede maksimale bruttoetageareal på butikker i alle byer.
- 7) Lovens definition af pladskrævende varegrupper er alt for snævre. Det giver problemer for både bymidterne og butikkerne. Og
- 8) Lovens maksimumstørrelse for butikker på 1.000 m² og 3.000 m² er for snævre.

Det her efterlader os jo i nøjagtig den situation, at kommunerne sagde ja til det, der var

ministerens oprindelige ønske, nemlig at hindre de store handelscentre liggende ude ved motorvej eller andre steder, men uden for bymæssig bebyggelse. Det sagde de ja til.

Desværre skete der bare også det i loven, at der kom en lang række ting med yderligere, som slet ikke havde noget med det formål at gøre, og som i grunden decideret hindrer det, som man i loven talte om at man ville gøre noget for.

Jeg kan have fuld forståelse for, at nogle vil kæmpe og blive ved at kæmpe for noget, de har troet på engang, men jeg har betydelig sværere ved at forstå, at man ikke kan lade sig overbevise af fakta. Det er det, der er så ærgerligt, for én ting er jo, at man kan sige: Jamen vi fik hindret, at der kommer flere af de store handelscentre. Og så kan man være stolt over det, og så er vi ovre det nu. Men hvorfor kan man dog ikke lære af, at det er gået fuldstændig modsat med de andre ting? Det har ramt de små byer, det har ramt de små kommuner, det har ramt bymidterne. Det kan da ikke have været hensigten.

Når de folk, der har skoene på og virker derude hver dag og er sammen i Kommunernes Landsforening – og må jeg hilse og sige, at det jo er alle politiske partier, der er med dér – er enige om, at hvad dét angår, virker det ikke efter hensigten, så er det ærgerligt, hvis ikke et flertal i dag vil stå sammen om i hvert fald at ændre de ting, så det igen kommer til at være godt for borgerne, for den cyklende og gående og kollektive trafik, sådan at de får fordelene.

Som det er nu, er alt gået i stå, nøjagtigt som det står beskrevet i hæftet. Det er trist, og jeg håber, vi i udvalget kan stå sammen om i hvert fald at få ændret nogle af tingene.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Vi har lavet en lovgivning, som lægger op til, at det her skal reguleres i lokalsamfundet og i amterne, hvor man tager hensyn til hinanden, store og mindre byer indbyrdes. Det er amterne i øjeblikket i færd med, og der er et knaldgodt samarbejde mellem amterne og kommunerne. Alle kommuner i Århus Amt har været med i prioriteringen og samarbejdet. Amtets oplæg har vi så drøftet, og der tegner sig en løsning, som vil tilgodese disse behov.

Tilsvarende er jeg overbevist om, at det vil lykkes i amt efter amt, Nordjyllands Amt, Fyns Amt, Frederiksborg Amt, Vejle Amt osv. Jeg

tror også, at vi løser den meget vanskelige opgave i hovedstadsområdet.

Alle de problemer, inklusive eksemplerne i den pjece, som hr. Schmidt nævner, vedrører overgangsordningen, indtil de her planer er på plads. Og den er bevidst gjort stiv af hensyn til at fremme de mere fleksible rammer, der nu bliver fastlagt landet over, og som gør netop det, vi gerne vil alle sammen: at der også er liv i de små og mellemstore byer i fremtiden, at den lille butik også har en chance, at det ikke kun er de store kapitalkæder, der skal bygge og investere og gøre det herhjemme.

Så lad os dog glæde os over, at denne overgangstid nu er forbi, og at vi går ind i en periode, hvor amt efter amt får godkendt deres planer. Det vil ske i løbet af 1 år, tror jeg. Vi vil være færdige med stort set alle amter, og det vil sige, at så er de her rammer til stede.

Det er jo virkelig bagudskuende!

Ja, nu ser jeg nede i salen, at hr. Schmidt også er i færd med at forføre hr. Kalnæs, og jeg er nødt til at sige, før denne forførelse fuldstændig tager magten fra i øvrigt fornuftige mennesker, at det her kommer til at virke godt. Hvis man vil have lavet loven om, skal man da først og fremmest se de her rammer, som nu bliver fastlagt ude i amterne, og som jo vil løse hr.

Kalnæs' problem på Ærø, ligesom de vil løse problemet omkring supermarkedet i Århus og vil løse problemet omkring Bov osv., samtidig med at vi forhindrer alt det, som jeg tror ikke bare et stort flertal i befolkningen – det ved jeg måske er en mindre detalje i det her spil – ønsker, men som alle de organisationer, jeg har nævnt tidligere, ønsker. Men jeg tror sågar også, at et flertal her i Folketinget ønsker, at vi skal bevare store, mellemstore og mindre bysamfund, og at vi ikke skal have al udvikling til at ske uden for byerne. Det er jo faktisk det gode resultat af den diskussion, vi har her.

Den debat er jo vundet til fordel for fornuften, så lad os dog tage diskussionen igen, når vi kender rammerne, og dem kender vi i løbet af 1 år. Lad os se, om de ikke netop har givet den fleksibilitet og det lokale selvstyre, som vi alle sammen efterlyser og gerne vil have, samtidig med at balancen, som var baggrunden for forslaget i sin tid, blev gennemført.

Jeg var faktisk meget, meget ked af fru Henriette Kjærs indlæg her i dag. Det er jeg nødt til at sige. Der var jo intet tilbage af hr. Bendt Bendtsens løfte til detailhandelen. Intet. Det var udraderet fra Jordens overflade. Der

var intet tilbage. Der var ikke engang en lille spire af håb for detailhandelen og dens organisationer i det her. Men lad os nu håbe – jeg kender jo fru Henriette Kjær som et fornuftigt menneske – at vi kan snakke videre om det, og det vil jeg også meget gerne gøre i udvalget, når vi har det faktiske materiale ude fra amterne, så vi kan se, hvordan det faktisk virker i det virkelige liv.

Mit indtryk er, at forholdet mellem kommunerne indbyrdes og mellem kommunerne og amtet er bedre end det nogen sinde har været før, når det drejer sig om detailhandel. Hvor det tidligere var sådan, at man var ved at rive hovederne af hinanden på det her spørgsmål, så er der nu tale om samarbejde og harmoni. Det er jo ikke så dårligt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Hvis man skal overbevise, skal man også forholde sig lidt til virkeligheden. Og nogle af de eksempler, der nævnes med hensyn til ministeren, har karakter af at være nogle eksempler, som hidrører fra overgangsordningen, og så er det jo enerverende at høre, at det har ramt dén, det har ramt dén, det har ramt dén. I sidste ende er det jo et spørgsmål om, hvem der bestemmer. Detailhandelen har under alle omstændigheder en begrænsning. Der er grænser for, hvor stor en detailhandel vi kan have. I sidste ende er det et spørgsmål om, hvem der skal bestemme. Er det tilfældige kapitalinteresser, der skal bestemme, hvor det skal ligge? For hvis de får lov til at bestemme, så får de lov til at udbygge på bestemte steder, og så rammer det andre steder.

Det, vi har lavet nu, er faktisk en mulighed for, at vi demokratisk kan bestemme, hvem det skal ramme, at vi demokratisk kan bestemme i et samspil mellem amt og kommune, hvor vi skal have denne her udvikling, og med mulighed for også at snakke om fleksibilitet. Det har vi ikke en jordisk chance for, hvis det er kapitalen, der skal bestemme det ved kapitalens frie spil.

Som det sidste vil jeg sige: Nu snakkes der meget om de store centre ude omkring. Det, der jo er tendensen nu, er, at udviklingen kommer i bymidterne. Men det betyder ikke, at vi ikke har brug for en udvikling og for en regulering og for en demokratisk diskussion. Jeg kommer selv fra et område, hvor vi klart er i gang med en diskussion om en nyt handelsområde i by-

delen. Men dér har vi da så sandelig brug for en begrænsning også, hvis vi skal have et samspil med det eksisterende handelsliv og de nye interesser, der godt vil ind i bydelen, og vi har også brug for en regulering fra oven.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil sige til hr. Knud Erik Hansen, at jeg kan have fuld forståelse for, at man kommer til at sige sådan noget, som lige kom nu, hvis man måske ikke er så bevandret i denne her lovgivning, men det har jo intet med det at gøre, som vi diskuterer lige nu. Det er jo noget med stor kapitalen og om, hvordan og hvorledes den skal gebærde sig. Det her er kun et spørgsmål om, hvem der er planmyndigheden inden for byzonen.

Og dér er det, jeg må sige til miljø- og energiministeren: Jeg tror da, at miljø- og energiministeren er enig i, at vi har tillid til byrådsmedlemmerne. Mon ikke? Det er kun, når vi skal beslutte, at de så også har kompetence, vi er lidt mere i tvivl. Men altså, skal de fortælle om det, så har vi det. Det er jo det ærgerlige ved det, og det er jo derfor, Kommunernes Landsforening udgiver det hæfte.

Jeg vil da minde SF's ordfører om, at hvis han er meget i tvivl om, hvordan Kommunernes Landsforening stiller sig til det, så har han da en god mulighed for at spørge Kommunernes Landsforening, spørge udvalget. Dér sidder repræsentanter for alle partier jo. Så det er en god idé. Så vil man høre, hvad de siger til det.

Derfor er det jo en helt forkert historie at fremstille her: at det er noget med storcentre og sådan noget. Det har noget at gøre med, at kommunerne siger, at ting er gået i stå, og det må jeg da sige at ministeren lige har bekræftet. Ja, ting er gået i stå. Sådan er det. Det er en overgangsordning.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg synes ikke, jeg fik svar på min kommentar. Hvem skal bestemme, hvis virkeligheden er, at der er et begrænset antal kvadratmeter, man kan have detailhandelen på, uanset hvor meget man gerne vil bygge, fordi der er begrænset købekraft? Skal vi så have en demokratisk proces, hvor amt og kommune bestemmer? Eller skal vi have, at det er investorerne, der bestemmer? Det er i virkeligheden det, der er det grundlæg-

gende spørgsmål, og det blev der ikke svaret på.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg ved ikke, hvordan jeg skal formulere mig. Jeg går ud fra, at det er en kort bemærkning til ministeren, men jeg vil dog alligevel spørge, om ikke ministeren også er lidt bekymret over SF's ordfører, som lægger op til, hvem der skal bestemme i denne her sammenhæng. Vi er ikke gået over til en apotekerkultur endnu, sådan at man får koncessioner og den slags, hvis man vil have lov at være med i nærings- og detailhandelen i dette her land, vel?

Men der var en anden ting, som også fik mig herop, for det virker, som om vi sådan bare giver los – for ministeren siger, at man har lavet overgangsordninger, men man har lavet et kommissærsystem, som jeg kalder det, som gør, at ting går i stykker – og som om det så bare bliver et Klondike.

Jeg har ved gentagne lejligheder sagt, at jeg meget gerne ser en styring af, hvordan tingene ser ud. Altså dem, der ødelægger en by, og dem, der bare banker noget op osv., vil jeg gerne være med til at give tæsk på torvet om lørdagen, indtil de har malet om, eller hvad der nu skal til. Det er slet ikke det.

Det, der er det afgørende, er, at man bremser initiativer, selv helt ned i detaljen, i en lang periode, og det er ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Efter dette spørgsmål er jeg nødt til at sige, at svaret står jo i beslutningsforslaget, for i dag er det amterne, der skal bestemme, hvordan afgrænsningerne osv. skal være inde i byzonen, og så er det dem, vi må vente på. Før – og det er samtidig det, vi foreslår skal ske i fremtiden – var det kommunerne, der bestemte. Altså detailhandelen eller storkapitalen, eller hvem det måtte være, kan jo slet ikke komme til at diskutere det. Jo, de kan melde sig ind i et parti eller noget andet og stille op og blive medlem af et byråd eller noget, men de bliver jo overhovedet ikke spurgt om, hvordan den planlægning er. Det foregår enten i amtet eller i kommunen, og vi ønsker, at det skal være kommunen, som det har været helt indtil 1997, der skal gøre det i byzonen.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal gøre det kort, for vi er jo tilbage i en gammel diskussion.

Problemet er, at hvis vi overlader det til kommunerne, så har kapitalinteresser og investorer mulighed for at spille kommunerne ud mod hinanden og dermed i virkeligheden fragte dem den reelle indflydelse på den udbygning, der skal ske. Og det er derfor, det her er et spørgsmål om, hvorvidt vi som et demokratisk organ sikrer en demokratisk proces, der kan bestemme, eller om vi overlader det til investorerne at bestemme.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen jeg er nødt til at sige: Det er slet ikke den debat, vi har, for beslutningsforslaget indeholder ingen forslag om noget med store handelscentre eller noget. Vi taler om byzone. Og inde i byzonen er det sådan, at kommunerne ikke kan komme i gang med den her lov, før amterne har været der og sagt, hvordan de vil have det.

Derefter er det da alligevel kommunerne, der bestemmer. Det kan godt være, at ministeren er uenig, så kan ministeren jo sige det fra talerstolen. Der står ikke noget om, at de store handelscentre igen skal kunne indføres.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Nu kan det være, at det ikke kun er forførelse af andre, men det også er selvførelse, der er problemet her, og at man i virkeligheden har forgrebet sig på sig selv, for det, hr. Schmidt faktisk foreslår sammen med andre, er jo ikke bare, at kommunerne skal afgrænse bymidten, som jo er kernen i det her – det har i øvrigt ikke givet anledning til nogen konflikter endnu, mig bekendt – men også, at der står: Endvidere skal kommunerne vurdere behovet for nybyggeri.

Behovet for nybyggeri! Det er jo opgøret med hele planlægningen. For planlægningen var jo netop, at det skulle fastlægges i amtet, hvor meget der samlet skulle til, for at man kunne tage hensyn til den ene kommune i forhold til den anden kommune. Derfor er det planlægningsbestemmelsernes ophævelse, hr. Schmidt har foreslået. Det er ophævelsen af den lov.

Og hele hans polemik er jo også imod hele loven og tankegangen i den. Det er det, der står. Der står »behovet for nybyggeri«, og hvis man overlader til hver enkelt kommune at vurdere

dette, så er der jo ikke nogen planlægning, og så er der jo ikke noget med, at man i Odense skal tage hensyn til Ringe, eller at man i Ringe skal tage hensyn til Svendborg, eller Svendborg til Ringe, og at man har en dialog.

Det, der faktisk er sket ude i amterne, og som jeg synes er fantastisk, er, at de f.eks. i Viborg Amt tidligere var ved at rive hovederne af hinanden, men nu sidder kommunerne omkring et bord og diskuterer, som de gjorde det i Århus med 22 kommuner, og de er ved at finde en balanceret udvikling. Her overlader man det altså ikke til hver enkelt kommune at vurdere og træffe beslutning om nybyggeriet, som der står her i forslaget.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg har heller ikke lyst til at forlænge debatten. Det, der fik mig til at bede om ordet her, er jo, at jeg i den debat her lidt mangler hensynet til det, vi kan kalde Det Skæve Danmark, udviklingen i landdistrikterne.

Som jeg fortalte tidligere, er der ingen problemer for de mindre kommuner. Tingene er ikke gået i stå dér. Som jeg fortalte, har man god plads på 1.000 kvadratmeter i vores sogn, hvor man fra kommunalbestyrelsens side klart har givet tilladelse til det. Og vi har bevaret detailhandelen ude i landdistriktet, ude i sognet, til gavn for forbrugerne, og det er vel det, vi også skal have med i den debat her. Og det synes jeg Venstres ordfører i meget, meget høj grad har undladt i den debat her, hvor man i tidligere debatter i dag meget har fokuseret på Det Skæve Danmark, på landdistrikterne. Og for mig ser det ud til, at man fuldstændig glemmer sammenhængen, helhedsbetragtningen, i det her, og det synes jeg er ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Altså jeg vil sige til miljøministeren: Mange gange har vi jo nogle gode debatter hernede. Men det, jeg ikke kan lide, er, når miljøministeren sådan en gang imellem bliver nødt til at begynde at bruge nogle evner, som ikke har så meget at gøre med den mere seriøse, politiske side. Og det er f.eks. når han ikke vil læse op, hvad der står i beslutningsforslaget. Nu skal jeg læse det op: Forslag til folketingsbeslutning om kommunerne som planmyndighed inden for byzonen. Altså er der jo ikke nogen nu, der behøver at give udtryk for, at vi taler om andet,

end hvad der er inden for byzonen. Det var nøjagtigt det, jeg svarede på: Inden for byzonen.

Her står: Folketinget pålægger regeringen at ændre planloven, således at kommunerne får kompetence til at foretage afgrænsninger af de centrale bydele, inden for hvilke detailhandlen kan placeres. Endvidere skal kommunerne vurdere behovet for nybyggeri – ja, det er da logisk – inden for byzonen og for omdannelse af eksisterende bebyggelse i byerne til butiksmål.

Jeg er nødt til at sige: Jeg ved da godt, at nogle kan have nogle evner i den retning. Man skal da virkelig bruge hele registret, hvis man skal komme uden om selve overskriften.

Så jeg vil råde ministeren til, hvis han skal læse sådan nogle forslag, altid at starte med overskriften.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det er, som om debatten i virkeligheden har ændret karakter, for nu snakker vi om, at vi ikke skal snakke om de store centre, der ligger ude omkring.

Jeg tror, det er rigtigt. De store centre er ved at være passé. Men det betyder ikke, at problemerne i bymidterne er passé. Der er store potentialer i omstrukturering af bymidterne. Og den konkurrence, vi oplever på andet plan, kan vi jo sagtens få i byerne internt, hvor der er brug for nogle mekanismer på et overordnet plan for at forhindre den konkurrence internt mellem byerne og dermed også nogle uheldsmæssige udviklinger.

Så det, at vi nu snakker om bymidter – og det er en spændende udvikling – betyder ikke, at der ikke er brug for en regulering på amtsplan. Det er der altså i høj grad.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Hr. minister: Lad nu være med at overfortolke beslutningsforslaget og fejlfortolke det. Det turde være tydeligt, hvad det er, forslagsstillerne mener.

Man kan ikke komme uden om, at det er en dårlig lov, der er vedtaget i 1997, uden dispensationsmulighed, således at vi ikke får den udvikling i bymidterne, der er nødvendig. Det er det, der er problemet, og det er det, vi prøver at gøre op med, og det er ministeren udmærket klar over.

Så vidt jeg har forstået det, er ministeren da også lidt ked af, at der ikke blev indføjet en dispensationsmulighed. Jeg kunne forstå, at Enhedslisten og vist også SF krævede, at det skulle være en helt stringent lov. Så jeg synes, ministeren burde give sig og komme op på talerstolen og imødekomme forslagsstillerne.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Ja, jeg kan ikke lade være med at sige til hr. Knud Erik Hansen, at så kom vi jo så dertil, at det nu i hvert fald er det her beslutningsforslag, vi taler om. Hr. Knud Erik Hansen lød sådan lidt overrasket, da han sagde: Nu taler vi altså om bymidten. Jamen, det har vi sådan set gjort hele tiden. Det eneste, som det her forslag sådan set lægger op til, ligger inden for byzonen, og der ligger bymidten.

Og derfor vil jeg kun sige: Jamen det er jo klart. Det er den diskussion, vi har. Vi har slet ikke den diskussion længere med de store handelscentre ude ved motorvejen og andre steder. Det kan godt være, vi får den en gang, men det er ikke det, forslaget her drejer sig om. Det er alene om byzonen, og måske kunne det så betyde, at vi kunne mødes. Det ville jeg da sætte pris på.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af EU's udsætningsdirektiv.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 23/11 99).